

Opinia
do ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych
pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej
(druk nr 1275)

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa z dnia 30 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza możliwość wykonywania przez prawników zagranicznych stałej praktyki w formie spółki komandytowo-akcyjnej. Dotyczy to zarówno prawników z Unii Europejskiej wpisanych na listy prowadzone przez okręgowe rady adwokackie (art. 15 ust. 1 nowelizowanej ustawy), którzy obecnie mogą świadczyć pomoc prawną wyłącznie w kancelarii indywidualnej, zespole adwokackim, spółce jawnej, spółce cywilnej, spółce komandytowej lub spółce partnerskiej, jak i prawników z Unii Europejskiej wpisanych na listy prowadzone przez okręgowe izby radców prawnych (art. 15 ust. 2 nowelizowanej ustawy), którzy to z kolei mogą wykonywać zawód w ramach stosunku pracy, na podstawie umowy cywilnoprawnej, w kancelarii indywidualnej, a także w spółce jawnej, spółce cywilnej, spółce komandytowej oraz spółce partnerskiej.

Przedmiotowa ustawa implementuje tym samym dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą usług na rynku wewnętrznym (Dz. U. UE. L. Nr 376, poz. 36), gdyż art. 15 ust. 2 tejże dyrektywy nakłada na państwa członkowskie obowiązek dokonania przeglądu ustawodawstwa krajowego pod kątem istniejących w nim wymogów związanych m.in. z koniecznością przyjmowania przez usługodawców określonych form prawnych. Według dyrektywy wymogi te nie mogą prowadzić do bezpośredniej czy też pośredniej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową lub, w przypadku spółek,

ze względu na miejsce statutowej siedziby. Jednocześnie wspomniane wymogi powinny być uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym oraz spełniać kryterium proporcjonalności (art. 15 ust. 3 dyrektywy).

Rozwiązania umożliwiające adwokatom, radcom prawnym, rzecznikom patentowym i doradcom podatkowym wykonywanie zawodu w spółce komandytowo-akcyjnej zostały już przyjęte na gruncie ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, ze zm.), ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, ze zm.), ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach podatkowych (Dz. U. Nr 49, poz. 509, ze zm.) oraz ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 213). Dlatego też dostosowanie przepisów ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej do regulacji zawartych w wyżej wymienionych aktach normatywnych stanowi realizację obowiązku wynikającego z powołanej dyrektywy 2006/123/WE, w tym zwłaszcza uwzględnia zasadę niedyskryminacji.

Ponadto opiniowana ustawa umożliwi wykonywanie stałej praktyki w formie spółki komandytowo-akcyjnej również prawnikom spoza Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 1 ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 1 nowelizowanej ustawy osoby takie objęte są jej zakresem podmiotowym, przy czym – stosownie do postanowienia art. 19 – w celu świadczenia pomocy prawnej mogą one aktualnie tworzyć jedynie spółki jawne lub spółki komandytowe.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa z dnia 30 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej została uchwalona na 95. posiedzeniu Sejmu, na skutek przedłożenia rządowego (druk sejmowy nr 4254).

I czytanie projektu ustawy odbyło się na posiedzeniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w dniu 9 czerwca 2011 r. Komisja zarekomendowała jego uchwalenie bez poprawek (sprawozdanie zamieszczone zostało w druku nr 4310). II czytanie miało miejsce w dniu 29 czerwca 2011 r.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Katarzyna Konieczko
Ekspert ds. legislacji